

۹ تیر ماه ۱۳۴۹
 ۲۵ ربیع الثانی ۱۳۹۰
 ۳۰ ژوئن ۱۹۷۰
 سه‌شنبه

جلسه ۲۰۱

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز سه شنبه (۹) تیر ماه ۱۳۴۹

فهرست مطالب:

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل.
- ۲- بیانات قبل از دستور آقایان: دکتر الموتی
دکتر مهذب - خانم جهانبانی.
- ۳- تقدیم یک فقره لایحه بوسیله تیمسار سپهد
کاتوزیان معاون وزارت جنگ.
- ۴- طرح و تصویب گزارش شوردوم کمیسیون
دارائی راجع به پرداخت کمک کرایه مسکن
بوابستگان نظامی ارتش شاهنشاهی در کشورهای
خارج و معاونین آنها و ارسال به مجلس سنا.
- ۵- طرح و تصویب گزارش یک شوری کمیسیون
بودجه راجع به افزایش سهمیه و سرمایه ایران در صندوق
بین المللی و بانک بین المللی ترمیم و توسعه و ارسال
بمجلس سنا.
- ۶- طرح و تصویب گزارش شوردوم کمیسیون
دادگستری راجع به الحاق دولت شاهنشاهی ایران
به کمیته مشورتی حقوقی آسیایی و آفریقایی و
ابلاغ بدولت.
- ۷- طرح گزارش شور اول کمیسیون دارائی
راجع به جمع آوری و فروش کالای ممنوع و غیر
مجاز.
- ۸- تصویب صورت جلسه.
- ۹- اعلام وصول و قرائت نامه‌های مربوط بدو
لایحه قانونی از مجلس سنا.
- ۱۰- اعلام وصول و قرائت دونا نامه رسیده از
دولت در اجرای قانون نحوه خرید ماشین آلات.
- ۱۱- بیانات بعد از دستور آقایان: دکتر اسفندیاری
مهندس اسدی سمیع.
- ۱۲- ختم جلسه.

مجلس در ساعت هشت و سی دقیقه صبح بریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه - آقایان:

ضیاء احمدی - محمدولی قراچورلو - بانوز اهدی - اولیاء.

غائبین مریض - آقایان:

جوادی - پاینده - دکتر عدل - دکتر عدل طباطبائی

بهادری - مرتضوی - بوشهری - امیر احمدی - پرویزی -

تیمسار حکیمیان - سلیمانی کاشانی.

غائبین در رأی - آقایان:

مهندس فروهر - مهندس معتمدی - بوسقی - آرسنجانی

هر کدام یک رأی.

دکتر فریور - دکتر غنی - عجم - فهیمی - مریدی -

مهندس سهم الدینی - شیخ الاسلامی - بدر صالحیان -

اصولی - شاهنده - دکتر خسروی - دکتر خیر اندیش -

دکتر سعید - دکتر دادفر - معیری - صادقی - دکتر اعتمادی

- معودی - دکتر وجدنیا - اهری - جاماسی - دکتر ضیائی -

عین مذاکرات مشروح دوست و یکمین جلسه از دوره بیست و دوم قانونگذاری - اداره تندنویسی و مطبوعات و تنقیح قوانین

۲- بیانات قبل از دستور آقایان : دکتر الموتی
دکتر مهذب و خانم جهانبانی.

رئیس - نطق های قبل از دستور را شروع میکنم
آقای دکتر الموتی تشریف بیاورید .

دکتر الموتی - جناب آقای رئیس . همکاران محترم . بطوریکه استحضار دارید سفر مؤثر شاهنشاه بزرگ و شهبانوی گرامی ایران بکشورهای فنلاند و رومانی یکی از مهمترین سفرهای رهبران بزرگ جهان امروز است شاهنشاه ماکه در دنیا ملقب به پیامبر صلح شده اند بهر کجای جهان که قدم می نهند درباره تحکیم اساس صلح جهان و رفاه و آسایش همه مردم جهان بیاناتی میفرمایند و اقدامات مؤثری بعمل می آورند (صحیح است) بهمین جهت است که نام ایران همه جفا بلند آوازه شده و همه میدانند که رهبر خردمند ملت ایران پرچمدار صلح و نگهبان آزادی و حامی همه مردم جهان هستند (صحیح است) وقتی شاهنشاه بکشور فنلاند سفر فرمودند رئیس جمهور فنلاند طی نطقی گفت اطلاعات عمیق اعلیحضرت درباره کشور ما ما را دچار شگفتی ساخت یعنی امروز تنها ملت ایران نیست که میداند شاهنشاه عزیز ما با این اقدامات وسیع توانسته اند پرچم صلح را در اقصی نقاط گیتی بافتراز در آوزند بلکه رؤسای ممالک مختلف همه جاندیشه های شاهنشاه ما را مورد تأیید قرار میدهند . در نطق هایی که ایراد شده و اعلامیه هایی که منتشر شده است همه حاکی از این است که شاهنشاه وقتی بکشوری سفر می فرمایند علاوه بر تشریح برنامه انقلابی سفید ایران سعی می فرمایند روابط ملت ایران را با همه کشورهای دنیا تحکیم بخشد (صحیح است) از بین بردن جنگ بیماری - گرسنگی - بیسوادی اینها تزه های اصلی شاهنشاه ما است که در تمام نطق های رهبر خردمند کشور ما منعکس است بنده بخاطر دارم چندسال قبل وقتیکه شاهنشاه بزرگ ما بکشور رومانی سفر کردند بنده هم بعنوان روزنامه نگار افتخار داشتم و در التزام رکاب شاهنشاه بودم شاهنشاه بکارخانه تراکتورسازی اونیورسالت تشریف بردند من شاهد بودم که شاهنشاه فرمودند چرا در کشور ما کارخانه تراکتور سازی نباید وجود داشته باشد و همین فرمایش شاهنشاه موجب شد که ما امروز در آذربایجان

می بینیم همان کارخانه تراکتور سازی رومانی آمده و کارخانه ای تأسیس کرده و با تولید تراکتور در داخل مملکت کمک بزرگی بزارعین و کشاورزان مملکت میشود . هر سفری از شاهنشاه توأم با خیر و صلاح برای ملت ایران است (صحیح است) از این جهت همه ما بوجود چنین رهبر خردمندی دعای میکنیم و از خداوند بزرگ میخواستیم که شاهنشاه ما را همیشه در راه انجام این خدمات موفق بدارد از جمله مسائلی که در مصاحبه شاهنشاه در فنلاند انعکاس داشت و اهمیت جهانی پیدا کرد فرمایش شاهنشاه بزرگ مادر باره خلیج فارس بود که فرمودند « در مصاحبه مطبوعاتی ما نظر خود را در این مورد با کمال صراحت بیان کرده ایم و گفته ایم که دوران استعمار سیری شده است اصولاً معلوم نیست که یک کشور باستناد کدام حق بخواهد در کشور دیگری بماند مگر آنکه از آن کشور خواسته باشند و یا دعوت شده باشند و یا آنکه طبق منشور ملل متحد عمل کرده باشد در ماده ۵۱ منشور ملل متحد امکان همکاریهای منطقه ای و بیمنافع دفاعی پیش بینی شده است بنابراین مسئله این است که انگلستان نمیتواند خود در این مورد تصمیم بگیرد که در آن منطقه بماند زیرا این امر مغایر با منشور ملل متحد است و یک روش استعماری است اما اگر سازمانی باشد که رسماً از انگلستان یاد بگیران دعوت کند که کمک آن برون آتوقت موضوع موضوع دیگری است ولی معلوم نیست که چرا باید چنین کاری بشود زیرا آنها متوجه خواهند شد که هیچ کشوری نمیتواند خود را برخلاف اراده مردم تحمیل کند این فرمایش شاهنشاه بزرگ ماکه دوران استعماری سپری شده و انگلستان نمیتواند در این مورد تصمیم بگیرد و این مغایر با منشور ملل متحد است این فرمایش شاهنشاه ما در همه جهان که بعنوان رهبر خردمندی که همواره پرچم مبارزه با استعمار را بردوش داشته است و شاهنشاهی که رهبری بزرگترین کشور در خلیج فارس را دارد (صحیح است) در همه جا این فرمایش مورد تأیید و تجلیل قرار گرفته (صحیح است) و ما از رهبر خردمند ملت ایران متشکریم (صحیح است) که صدای ملت ایران را در همه جا با این صراحت و قاطعیت منعکس فرموده اند

درود بچنین رهبر خردمندی که ملت ایران را در همه جا بلند آوازه ساخته اند و ما از اینجا درود میفرستیم و آرزو میکنیم که شاهنشاه عزیز ما و شهبانوی محبوب ملت ایران هر چه زودتر بکشور بازگردند تا چشم ملت ایران روشن شود (احسن - احسن) .

رئیس - آقای دکتر مهذب بفرمائید .

دکتر مهذب - با اجازه مقام معظم ریاست و همکاران گرامی . امروز عرایضی که خدمت همکاران و سروران عزیز عرض میکنم با دو دید عرض میکنم با دو نظر بیانات خودم را شروع میکنم و خاتمه میدهم دید اول و نظر اول دید غرور است . دید افتخار است ، دیدی است که همه ما بان معتزیم و پیشرفت محیر العقول مملکت است از لحاظ امنیت که بی سابقه است . از لحاظ بالارفتن سطح درآمد ها است . از لحاظ نیروی مستحکم دفاعی است . از لحاظ بالارفتن سطح درآمد ملی است بگفته متخصصین خارجی از لحاظ اینکه ایران ما امروز یک کشور نمونه است برهبری شاهنشاه بزرگ (صحیح است) این مسلماناً نه تنها برای من برای همه شما و برای ملت ایران غرور آمیز است که مادر مملکتی زندگی میکنیم که دستگناه اجرا کننده نیات شاهنشاه یعنی دولت توانسته است ظرف چند سال که در خدمت شاهنشاه و مردم ایران باشد گام هایی بردارد و فرصتی برای ملت فراهم کند که من و شما و مردم ایران و متخصصین خارجی حتی رؤسای جمهور و سلاطین کشورهای خارجی ، ایران را از لحاظ پیشرفت نمونه بدانند اما دید دوم . نظر ثانی ، دید تأثیر است . دید تأسف است تأثر از بی انصافی ها است تأثر از شایعه پراکنی ها است تأثر از قلب حقیقت است تأثر از کوشش بعضی از افراد در ایجاد بدبینی بین ملت است دانسته یا نادانسته آنگاه بانا خود آگاه و این چشم تأثر خیال میکنم برای هر فردی که انصاف داشته باشد یک چشم تأثر حقیقی است در دید اول پیشرفت مملکت از اینکه مملکت ما در این گوشه دنیا که اطراف مادر بلا یای عجیبی بسر میرند آتش در هر کجای دنیا زبانه میکشد ما مملکتی آرام داریم بحمد الله امن داریم و با این سرعت بدون جار و جنجال جاو میرویم این همان دید دوم است همان

غرور و افتخار است که همه ما داریم و نسل های آینده ایران نسبت بکار امروز ما خواهند داشت واقعاً بتأیید انصاف و مروت و انسانیت بینیم در این مملکت ظرف هفت سال چه گذشته شهرهای ما قبل از انقلاب بزرگ اجتماعی و قبل از همین دوران ۷ سال چه وضعی داشته و امروز در چه وضعی هست . شیراز - تبریز - اصفهان - همین از آن پشت دروازه تهران قبل از ۱۳۴۱ شهری ویرانه و مصیبت بار بود (صحیح است) امروز مردمی مرفه دارد بجای ناله مظلومین سوت کارخانه ها بلند است و این نموداری است از پیشرفت اطراف و اکناف مملکت که بچشم میخورد (عباس میرزائی - اما من دلم میخواست که لیدر اقلیت هم در مجلس بود تا این حقیقت گوئی شما را کاملاً گوش میداد) (همه هم نمایندگان) استدعا میکنم از دوستان اکثریت و اقلیت یک فرصتی فراهم کنند چون در این جلسه من واقعاً از دل صحبت میکنم من از حقیقت صحبت می کنم من طالب عوام فریبی نیستم و آنچه که میگویم از دلم بیرون میآید و آنها که غیر از این میکنند کار ناصحیح میکنند و هر کس غیر از این کند به مملکت خودش خدمت نمیکند دیگر هیچ کس نمی تواند تخم بدبینی بین ملت بپاشد (صحیح است) بهر حال معذرت میخواهم همانطور که راجع بشهرها صحبت شد بروید به بینید ظرف هفت سال چه مملکت تغییر کرده عقده هایی نه تنها چند ساله بلکه چند صد ساله ملت باز شده آنچه که بحق اکثریت مردم میخواستند در حد امکان انجام شده سدهای بسیار ساخته شده در این مملکت راههای زیادی ساخته شده مدارس توسعه پیدا کرده سطح فکر مردم بالا رفته (پور بابائی - رشد اقتصادی افتخار ملت ایران است) و هر کس با کمی انصاف قبول دارد شما اگر میخواهید در آمده ملی را نادیده بگیرید نمی توانید چون این یک حقیقت آماری است و در کتابهای اقتصادی بین المللی ثبت است نمی توانید منکر بشوید که در این مملکت ظرف چند سال گذشته توسعه رشد ملی ما از ده درصد کمتر بوده نمیتوانید حقیقت را قلب کنید و نمیتوانید بگوئید روستا نشینان ما تغییر قیافه و چهره نداده اند مادر مملکتی بحمد الله زندگی میکنیم که درهای آزادی بروی

ما باز شده است و هر کسی میتواند عقاید خودش را بهر تریبی که مایل باشد اظهار کند میتواند انتقاد بکنند حتی میتواند پاروی حق بگذارد و در این راه آنگاه یا ناخود آگاه بمقاصد خاصی که دارد سعی کند برسد ولی يك حقیقت مسلم در اینجا هست که هیچ کس در این دور و زمان نمیتواند شاخص بشود نمیتواند وجه المله بشود دوران وجه الملکگی دیگر گذشته و انشاء الله هرگز نخواهد آمد با عوام فریبی قلب حقیقت نمیتوانیم بکنیم و از این راه نمیتوانیم و نباید کسب وجه کنیم (آفرین - احسن) مردم ایران خوب را از بد میشناسند و اصولاً اجازه نمیدهند با این گونه اکاذیب و پراکنده گوئیها احیاناً تخم ابهام و بدبینی بین ملت کاشته شود باید بدانیم که آن زمان گذشته آن سبب شکست و آن پیمانهای دیگر دوران حقیقت گوئی است نه دوران عوام فریبی اکثریت ملت ایران فریب این نوع کلمات را نمیکشوند همه ما خدمتگزاران کوچک شاهنشاه هستیم (صحیح است) ما باید با خدمت صادقانه و واقعاً با کوشش خود بادیوسوزی خود سعی کنیم که باز هم خدمتگزاران بهتری برای اجتماع ایران و شاهنشاه ایران باشیم و همانطور عرض کردم امروز کسی نمیتواند با سفسطه و مغلطه خودش را خدمتگزار خوب به جامعه معرفی کند بیاید واقعاً با دید انصاف، با دید وجدان با دید حقیقت بینی با دید انسانیت آنچه که شده بررسی کنیم نه از راه چپ بیاییم وارد دیگر راهی بشویم که اوضاع مملکت آزارها را بسته و هرگز باز نمیشود مسلماً هیچکس منکر نیست که آنچه دولت ظرف مدت ۷ سال گذشته کرده آنچه که ملت ایران امروز دارد آنچه که ترقی و تعالی شده نتیجه افکار يك فرد است رهبر ملت است شاهنشاه بزرگ ایران است (صحیح است) که خداوند در هر کجا که باشد پادشاه کند (انشاء الله) و در این حقیقت هیچ بحثی نیست آخر دوستان ما آنهاست که از راه حقیقت میخواهند منحرف بشوند تا بعضی مقاصد خود احیاناً برسند ولی باید بدانند که باید دولتی باشد دستگاه اجرائی باشد بفهمد که شاهنشاه ایران چه میخواهد و برایش انجام بدهد باید بدانند که شاهنشاه بزرگ ما چه نقشه هائی برای آینده ایران دارد آنوقت تلاش کند سعی کند کارها را بشیر انجام بدهد همانطور

که این دولت ظرف این چند سال کرده (صحیح است) اگر این دولت کار میکند اگر این چیزها بیکدیگر میگویند احیاناً يك در هزار درست بود اگر این دولت بصورت گروهی و یا تک تک اعضای دولت در هوای سرد و گرم به بندر عباس و کرمان و مرزهای غربی و شرقی نمیرفتند این ترقیات از کجا نصیب ما میشد چنانکه میروند مشکلات را بررسی میکنند محدودیتها را بررسی میکنند میشینند در دلد مردم را میشوند خون دل میخورند و بحال مشکلات اقدام میکنند و من بعنوان يك فرد ایرانی تشکر میکنم و باید بگویم که لم یبشکر المخلوق لم یبشکر الخالق (احسن) شما در يك اداره کارمند خوبی هستید که بدانید رئیس اداره چه میخواهد و رئیس آن اداره موقعی از شما راضی است که بدانند شما خوب کار میکنید دولت هم همینطور است باید سعی کند نظر رئیس خود پادشاه مملکت را درك کند و در اجرای درك نظرات پادشاه مملکت کوشا باشد. این را که نتانم نمیگویم که مملکت پیشرفت کرده همه میگویند رئیس جمهور آمریکا میگوید شاستری رهبر اقلیت هند که آدم خردمندی است تلگراف میکند میگوید پیشرفتهای مملکت شما محیر العقول است همانطور که همکار عزیز من آقای پور بابائی فرمودند اگر پیشرفتهای مملکت محیر العقول است باید دستگاهی باشد تا افکار شاهنشاه را به مرحله اجرا بگذارد و این پیشرفت محیر العقول را ایجاد بکند همانطور که عرض کردم وجدان ایجاب میکند که از آنچه شده صحبت کنیم نه از آنچه که نشده است من خیال نمیکنم هیچ با انصافی باشد در اینجا، یا در هر کجای دنیا که بگویند اجتماعی درد دنیا هست و مشکلی ندارد خیال نمیکنم کشورهای پیشرفته فوق العاده صنعتی هم مشکل نداشته باشند آنها خیلی مشکلاتشان بیشتر از ما است آمریکا مگر کم اشکال دارد انگلیس، فرانسه، شوروی، آلمان خیلی مشکلاتشان در بسیاری از موارد بیشتر از ما است ولی ما نمیتوانیم بگوئیم که دولت پادشاهان بد کار میکنند مشکل دارند و کارهایشان را هم خوب انجام میدهند و کارشان پیشرفته است مردم با انصاف نمی آیند بگویند مثلاً چرا راه برق ساخته نشده می آیند میگویند که ما مشکلیم برای کل کارهایی که انجام شده، مشکلات

دیگری که ما با آن روبرو هستیم این است که شما مثلاً از یکطرف میگویند که فرضاً روستائینان بیایند بشهرها و يك برنامه هم دولت درست میکند. خوب آمدن روستائینان بشهرها يك مشکلات دیگری ایجاد میکند مشکل ترافیک، مشکل بیکاری، مشکل بهداشتی، مشکلاتی برای شهرداری خوب اگر آن کار را نکنند میگویند چرا برای روستائینان ها کاری نمیکند اگر بکنند میگویند چرا مشکل در شهرها ایجاد شده است مثل گر به مراتب علی که از هر کجا که ولش بکنند چهار دست و پا پائین می آید این بی انصافی است و تازه من خیال میکنم هیچ اشکالی ندارد که افرادی انصاف پارا از حقیقت يك خرده اینطرف تر بگذارند داد و قال راه بیندازند که چرا در مملکت ما کارخانه طیاره سازی، ساعت سازی، موشک سازی نیست و چرا موشک به هوا نمی فرستیم و بین ملت هم افرادی باشند که خریدار این حرفها باشند و این حرفها را بخزند و بیاگویند مثلاً بجای ۵۰ هزار دانشجو که امروز در دانشگاه هست، چرا ۵۰۰ هزار نیست ولی نمیدانند که در برنامه چهارم تعداد دانشجویان مایلی کمتر از ۵۰ هزار نفر بود و حالا در نیمه برنامه چهارم به ۵۰ هزار نفر رسیده است بهر صورت عقیده آزاد است ولی اکثریت مردم ایران خودشان قضاوت میکنند و نه تنها اینگونه حرفها را نمی خزند بلکه برایش گویند گانش هم می خندند مجلس جلسه علنی است هیچ جنبه محرمانه ندارد ما صحبت هائی که میکنیم تماشاچیان هستند مخبرین جراید هستند اینها در خارج منعکس میشود و انعکاس بعضی از مطالب که جنبه بدبینی و احیاناً عوام فریبی دارد بین ملت ایجاد بدبینی یا ابهام میکند و وسیله ای دست دشمنان ملت میدهد که اینها را دست آویز کند بخدا این کار گناه است اگر مجازاتی بقول معروف در این دنیا نباشد برای گوینده آن خسر الدنیا و الآخرة است این را از این جهت عرض میکنم که در هر اجتماعی افراد مغرض و بدبین وجود دارد مسلماً اینگونه افراد هستند خیلی از افراد هستند که نامه های جعلی می نویسند طومارهای قلابی درست میکنند شهادت دروغ میدهند با ۱۰ انگشت خود ۱۰ اثر انگشت میگذرانند این صحبتها وقتی از جاده حقیقت منحرف شد وسیله دست این اشخاص

میدهد و اینها موش را قبل میکنند و همانطور که عرض کردم وسیله دست دشمنان یا حسودان این مملکت میدهند و من اینجا مثلاً همه شما موظف جز حقیقت چیزی نگویم موظفم حتی در خارج از مجلس مفاهیم انقلاب را تشریح کنم وظیفه دوستان ما و حتی اقلیت حکم میکند که آنچه در این مملکت میگذرد با دید انصاف نگاه کنیم و آنچه می بینیم در میان بگذاریم و بگوئیم که وضع مملکت در سال های قبل از ۴۱ چه بود و حالا چه هست و اگر نگوییم خیال میکنم بی تفاوتی کرده ایم و اگر وارونه جلوه اش بدهیم خیانت کرده ایم در هر اجتماعی مشکل وجود دارد ولی همین که همت کردید و مشکل را حل کردید سعی در حل آن نمودید مسلماً خادمین خوبی هستید دولت مسلماً بنا الهام از پادشاه بزرگ ایران سعی کرده مسائل و مشکلات رایجی بعد از دیگری حل بکند سد بسازد. کارخانه بسازد ذوب آهن بوجود بیاورد و بسیار کارهای خیلی بزرگ دیگر و واقعاً بحق فردای بهتری برای من و شما و اولاد من و شما بسازد همین بودجه را نگاه بکنید بودجه ای داریم در حدود ۵۰ میلیارد دلار آمریکا یعنی این بودجه ۵۰ میلیارد دلار را امروز مقایسه بکنید با بودجه قبل از شروع خدمتگزارای دولت هویدا در آن موقع مملکت ما متکی فقط بدرآمد نفت و اقتصاد نفت بود امروز بودجه مملکت ۵ برابر بودجه نفت و درآمد نفت است آیا این واقعاً دلیل برنامه ریزی صحیح دولت نیست آیا این دلیل خدمتگزارای حقیقی و درك نیات پادشاه مملکت نیست چند ماه قبل بود که همین دولت قراردادی با هندوستان منعقد کرد که ظرف ۸ سال آینده ۱۰ میلیارد ریال هزار میلیون تومان فرآورده های صنعتی به کشور هند صادر بشود مملکتی داشتیم که وارداتش از هند تنها ۱۳ برابر صادرات بود در حدود ۲۰۰ میلیون تومان واردات داشتیم و فقط ۱۵ میلیون تومان صادرات حالا این قرارداد ظرف چند سال صادرات و واردات ما را پایابای می کند باز هم بگوئید خدمت نکرده اینها را چرا بملت نمی گوئید که این دولت باین خدمات نائل شده تا دولت برنامه ریزی نکند تا بازاریابی نکند تا کوشش نکند این اجناسی که در مملکت درست میشود اگر خوب نبود موفق به عقد این نوع قراردادها نمیشد ما امروز کالاهای

مصرفی را ۹۰ درصد در خود مملکت میساریم اینها تمام نتایج انقلاب است اینها تمام با اجرای صحیح خواسته های شاهنشاه انجام گرفته است (صحیح است) و اصولاً بودجه ما برای اصلاح آقایان عرض کنم که اگر يك قدری مقایسه کنیم در سال ۱۳۳۶ در حدود دوهزار میلیون تومان بود و در برنامه اول در حدود دوهزار و پانصد میلیون تومان ولی امروز فقط قرارداد بکه باهند بسته شده در حدود ۱۰۰۰ میلیون تومان است و شما اهمیت این قرارداد را بهتر از من می توانید درك کنید نحوه مالیات را به بیند که آنوقت بیشتر بدوش مردم ضعیف بود بیشتر درآمدها از راه مالیات های غیر مستقیم بود حالا درآمدها از راه مالیات مستقیم است و این مالیات مستقیم را اساس در بودجه خیال میکنم بعضی ها نخواهند داد و بیهوده قضاوت میکنند دو برابر سال گذشته است مالیاتهای مستقیم را از کمی می گیرند؟ از پولداران از صاحبان درآمد بزرگ بگیرند مالیات از مقاطعه کاران بگیرند از متمواین بگیرند هر کس درآمد زیاد دارد باید از او مالیات بگیرند عرض کردم ما واقعاً چرا نباید بابت انصاف آنچه را که در این مملکت انجام شده باز گو کنیم ولی آنچه را که انجام نشده بگوئیم مثلاً دو اتاق در ضالمش ساخته نشده . حمام ابرقو ساخته نشده یا کار ساختمان بخشداری ساوه در مرحله مقدماتی است جناب آقای دکتر المونی برای دو اتاق ریسمان را آسمان میکنند از پیشرفتهای بزرگ مملکت . قرارداد های بزرگ . شبکه ذوب آهن . برق و غیره صحبتی نمیکند می گویند چرا در طول اش طاق فرماندار تعمیر نشده خوب بدهید تعمیرش بکنند شما که بحمد الله پول دارید ما اغلب بعضی اوقات شتر را گم میکنیم عقب جهازش می گردیم (صدری کیوان - در دشت میشان ۱۴۰ دبستان و دبیرستان ساخته شده) چرا . واقعاً نمی آیم از اجرای افکار شاهنشاه در مورد سپاه دانش . بهداشت و ترویج و آبادانی . شرکتهای تعاونی و پیشرفت های غرور آمیز صحبت بکنیم و چرا به ارقام و اعداد متکی نمیشویم و فقط سعی میکنیم که چیزهای کوچک را خیلی بزرگ جلوه بدهیم (دکتر متین - سالهای پیش ماده کیلومتر راه فرعی نداشتم ولی الان از دهها هزار کیلومتر تجاوز کرده است) اگر

جناب دکتر متین من بخواهم وارد این بحثها بشوم صحبت طولانی خواهد شد شاستری میگوید محیر المقول است یعنی واقعاً عقل نمیتواند این پیشرفتهای مملکت را درك کند جناب دکتر متین این راههایی را که میفرمائید چند سال قبل اگر بخوزستان میخواستید بروید از چه راهی میرفتید حالا يك شاهراه عالی از ته ان بخوزستان داریم همین برق را حساب کنید مشت نمونه خروار است در همین قوانینی که ظرف چند سال گذشته از مجلس گذشته است مگر دوستان اقلیت ما در تشریفات قانونگذاری سهم نبودند شاید جناب آقای رامبد که صحبت از روش قانونگذاری کردند از کوشش و فداکاری بعضی از اعضاء محترم حزب مردم بی اطلاعند خود من بسیاری از مواقع پیشنهاد های اصلاحی با امضای آقای دکتر اسفندیاری را برای اصلاح قوانین به کمیسیونها تقدیم کردم دولت هم تعصبی نداشت ما هم نداشتم و اکثر پیشنهاد های سازنده ایشان قبول میشد آقای دکتر اسفندیاری کوشش میکرد برای بهبود قانونگذاری همچنانچه من میکردم و چنانچه شما میکردید ولی مثل اینکه جناب آقای رامبد اطلاعی ندارند خیال میکنم جناب آقای دکتر اسفندیاری هم این عرضی را که کردم منکر شوند . می آیند اینجا میگویند که ما فقط اینجا می نشینیم و بلند می شویم چرا این افکار را در بین ملت شایع میکنید چرا خدمات همکاران خود را منکر می شوید و قلم بطلان میکشید همه اینهایی که اینجا نوشته اند حتی خود آقای رامبد حرص خوردند ، جوش زدند پیشنهاد دادند و این پیشنهادها هم تا آنجائی که منطقی و معقول بود قبول میشد و بادم نمیرود بسیاری از پیشنهاد های آقای دکتر اسفندیاری عضو حزب مردم مثل سایر پیشنهاد های منطقی قبول میشد آقای دکتر المونی و پیشنهاد های منطقی خود آقای رامبد پیشنهاد های آقای فخر طباطبائی که استادند بهمین ترتیب عمل می شد ولی آمدن و اینجا گفتن اینکه کاری انجام نمیشود و خدمت همکاران خودشان را قلب حقیقت کردن گناه است صحیح نیست و با این کار نمی شود اعمال دولت یا مجلس را نخطئه کرد آقای رامبد تشریف آوردند گفتند که در دستگاه دولت فساد است بنده عقیده دارم که اصولاً بشر

جایز الخطاست در دولت مثل هر تجارتخانه یا سازمان دیگر ممکن است اشخاصی باشند که فساد بکنند ممکن است اشخاصی باشند که وظائف خودشان را انجام ندهند این دولت ، دولت خدمتگزار است همانطور که آقای ارفع لیدر فراکسیون حزب ایران نوین گفتند دولت خیلی خوشوقت میشود اگر لیدر محترم حزب مردم بیایند دزدو ناپاک را معرفی کنند یقین ندانید که ممنون می شویم برای اینکه ما هراسی نداریم هراس از آنهایی است که می آیند اینجا صحبت میکنند ولی اسم نمبرند (فرهاد پور - لیست را چرا در نیارند ؟) بیسائید بگوئید چه کسی خیانت کرده شما صحبت از مقاطعه کاران می کنید بنده خیال میکنم در مملکتی که کار مردم بمردم واگذار شده مقاطعه کار هم هست در بین مقاطعه کاران اشخاصی ناپاک هم وجود دارند که لیست شان را خود آقایان ممکن است داشته باشند (عباس میرزائی - اگر لیست را در می آورند بین خودشان تصفیه شروع میشد) جناب آقای دکتر اسفندیاری اگر مقاطعه کاری بد است پس هر کسب خصوصی هم بد است بنابراین فروش و تهیه بلیط هواپیما هم بد است پس نه این جرم است و نه آن بلکه خدمت بمردم است منم تحسین میکنم و کاش منم لیاقتش را داشتم که ندارم این يك حقیقت بارز است که باید بدانیم ولی شما می آئید می گوئید عمارت ۱۰ طبقه ای ساخته اند که از راه فساد ساخته شده است در این مملکت خیلی عمارت ساخته می شود از راه شروع . واقعاً نمیدانم این نمیشود که من بیایم اینجا بگویم که يك عمارت ۱۰ طبقه ساخته اند از راه فساد و اسمش را نمیرم این تعبیرش چیست ؟ آقای عباس میرزائی تعبیر اینکه من بگویم عمارت ۱۰ طبقه از راه فساد ساخته اند و اسم نیرم و این منعکس بشود تعبیرش چیست ؟ من نمیدانم و علاوه اگر قرار بود ناپاک نباشد در دولت یعنی تمام کارکنان دولت از ثبات گرفته تا نخست وزیر همه مستکار باشند پس دیوان کیفر برای چه درست کرده اند دیوان کیفر برای این است که اگر ناپاکی پیدا شد بگیرند . محاکمه کنند و حس کنند چنانکه کردند در شرکت واحد همکار خودمان را اگر فتنه با کمال رشادت گفتیم ما اشتباه کردیم خوب یکی از همکاران ما بود گرفتند محاکمه اش کردند مجازاتش

کردند شما هم بیاید با اسم بگوئید ولی متأسفانه نمی آید پشت تریبون و آنچه که ادعا می کنید بگوئید صحبت از اداره تلفن می کنید صحبت از خیابانها می کنید آقای دکتر یگانه هم اینجا تذکر دادند مگر می شود که خیابان را نکنند ولی مردم برق و تلفن داشته باشند خیابان کردن در هر کجای دنیا هست مگر در آمریکا و انگلیس با جادوگری و چشم بندی خیابان را می کنند باید کلنگ بزند یا مته الکتریکی بززند و حوانج مردم را بر آورده کنند خوب اگر این کار را بکنند می گویند چرا خیابانها را کنده اند اگر نکنند اینجا فریاد میزند که چرا دولت احتیاجات مردم را تأمین نمیکند چرا برق نداده چرا آب بمردم نمیدهد واقعاً بی انصافی است دیشب در روزنامه کیهان يك خبری بود در صفحه اول خیلی خیلی بزرگ درج شده بود که برق سد پهلوی تهران منتقل می شود شما . بالا اقل آنها . خیال می کنید که انتقال این برق از سد محمد رضا شاه پهلوی تساهران خیلی کار آسانی است نه برنامه ریزی میخواهد نه سرمایه گذاری میخواهد نه کوشش میخواهد نه فداکاری . میگویند هو برق منتقل می شود این چشم بندی نیست برنامه می خواهد فداکاری می خواهد شما هفت هشت سال پیش از تهران بیرون رفته اید حالا هم بروید ببینید دکلهای فشار قوی رامی بیند که بکدانه اش نبود شبکه های ارتباطی برق کشور مثل قلب است که اگر يك سد نتواند برق برساند سد دیگر برق میدهد غذا میدهد به اصطلاح برقی ها این ها کار است اینها را نمیتوانید چشماتان را ببندید و فردا صبح بلند شوید بگوئید از آسمان آمده این يك حقیقتی است که انجام شده ما میدانیم مستر شاستری هم دید و گفت درست است ولی مهماندار شاستری گفت نخیر چنین نیست عجب حکایتی است ! بخدا وقتیکه دید . دید بی انصافی باشد همه چیز را میشود قلب کرد بخصوص که گویند ناطق میرزی باشد صحبت از برنامه میکنند میگویند برنامه خراب است ایراد به برنامه گرفتند میگویند برنامه نتیجه و حاصل را بدست نداده بنده خدمتان عرض کنم که از علم برنامه ریزی در سطح دنیا بیشتر از ۵۰ سال نمیگذرد اول کشورهای سوسیالیستی انجام دادند بعد از جنگ اول تا حالا ۵۰ سال میگذرد آنها هر روز در

برنامه‌هایشان تغییر میدهند چرا برای اینکه هر روز اوضاع ملی و بین‌المللی تغییر میکند شما یک خانه میسازید یک مهندس دقیق میگیرید بگوئید برای من یک خانه بساز از آنوقت که شروع میکنید تا آنوقت که میروید توش هزار تغییر پیدا میکند بالاتر و پائین‌تر میروید حساب دو دو تا چهار تا نیست اتفاقاً برنامه باید متغیر و قابل انعطاف باشد تا بتواند خودش را منطبق با شرایط زمان بکند شما از کجا میدانید که سیاست انگلستان در روزهای آینده چه باشد شما از کجا میدانید که نرخ آهن سال آینده چقدر شود؟ شما برنامه دزست میکنید که روز جمعه بروید در یکی از دهات مهمان دوستان باشید. بچه‌هایتان راهم ببرید با اتومبیل خودتان هم بروید اتفاقاً آنروز بچه‌هایم می‌شود هم‌انداز گرفتار میشود تمام برنامه بهم میریزد برنامه چیزی نیست که مرکب از ب. ر. ن. الف. م. ه. باشد و انتقاد بکنید که چرا فرض کنید حمام ساخته نشد راه فرعی ساخته نشد یا بگوئید که نتیجه برنامه سوم و چهارم مملکت چه بود و پیشرفت محیر العقول بود که شاستری گفت و دنیا بان اعتقاد دارد در یک مملکتی که از عمر برنامه ریزی چند سال بیشتر نمیگذرد با توجه به دانش اجتماعی ما که تا قبل از ۱۳۴۱ تعداد بیسوادان ما بیش از ۷۵ درصد بودند شما باید برنامه صحیح در سطح مملکت پیاده کنید که اینها کم بشوند و آثار عمل کنند همین کارهای ملی. مقدمات مالی، سبب میشود که کشورهای خارجی، دنیا بگویند هست شما اگر واقعاً با انصاف باشید باید بگوئید. ما وارث مصائب و مشکلاتی هستیم که از گذشته به ما ارث رسیده بهر علتی که بوده نتوانسته کشور ما بجلو برود خدا را شکر که امروز به ما رهبری عنایت فرموده که تحت توجهات او و با الهام از او میتوانیم مملکت را با سرعت بجلو ببریم پس آنچه که در گذشته نشده است ما وارث آن هستیم و دو وظیفه داریم یکی کارهای گذشته را باید انجام بدهیم و یکی کارهای جاری خودمان را باید انجام بدهیم و این وظایف امروز ما خیلی سخت است بجای اینکه بیائیم با حقیقت و با ایمان و وجدان کار بکنیم مملکت و مردم مملکت را هماهنگ بکنیم آنها را با حقیقت وارد کنیم بر همه چیز خط بطلان بکشیم و بگوئیم

کاری نشده بلبه خراب کردن، کار راحتی است ولی ساختن خیلی مشکل است شما اگر در خانه‌ای زندگی میکنید و این خانه خراب و فرسوده است خرابش میکنید تا عمارت دیگری بسازید باید مدت سختی را بگذرانید باید روی ویرانه‌های آن خانه خراب خانه‌نورا بسازید بنابراین این دوره برزخی است که ما داریم و امیدمان بساختن آن خانه بهتر است (صحیح است) خیلی معذرت میخواهم واقعاً مصدع شدم ولی آنچه عرض کردم از دو نظر هست یکی نظر حزبی است و یکی از نظر وجدانی و مین پرستی و ایمان که این دو نظر یعنی وظیفه‌شناسی و ایمان و شاهدوستی در حزب ما ایران نوین در وجود یکایک افراد مسلم است و عرض کنم نه تنها وظیفه‌حزبی من است بلکه وظیفه دینی و وجدانی من است من بگفته بعضی از افراد مشکوکم که تا چه حد بوجدان نزدیکی دارد مسلماً وظیفه حزبی و اقلیت هست ولی تا چه اندازه وظیفه وجدانی در آن دخیل است من نمیدانم و مسلماً به بسیاری از این صحبتها خود گوینده ایمان ندارد برای اینکه نمیتواند حقیقت داشته باشد بقول معروف آفتاب فقط مدتی پشت ابر پنهان ممانند و بالاخره نمایان میشود تذکر و ایراد بدولت بسیار بجا است و در کار سازندگی بسیار بسیار خوب است ولی تذکر بر مبنای حقایق. تذکراتی که از روی حقیقت است در اصلاح و پیشرفت امور مملکت مفید است و دولت و اکثریت ثابت کرده است که با کمال میل این پیشنهادها و تذکرات را قبول میکند و راه را برای ایرانی بهتر آماده میکند و خیال میکنم این راهی است که اقلیت هم همیشه در پیش داشته ظرف چند سال گذشته و عمل کرده. حالا چه شده که این صحبتها میشود نمیدانم عرض کنم چند یادداشت از همکاران عزیز رسیده راجع بوضع زاغه‌نشینان تهران قلا و حالا، و وضع فرودگاههای آن زمان و حالا، وضع لوله‌های گاز و ورود گندم آن زمان و تولید گندم در این زمان. حتی ورود سوزن و دکمه و پارچه و سایر مواد مصرفی آن زمان و تولید همه چیز در این مملکت بوسیله خودمان الان، حتی آهن و سایر چیزها، صحبت از کشتیرانی است. آنوقت ما کشتی نداشتیم حالا داریم صحبت از نیروی دفاعی است بحمد الله آنقدر قوی هستیم که در عین حالیکه پرچمدار

صلح در این منطقه پر آشوب خاور میانه هستیم دشمنان ما - جرات سربلند کردن ندارند در مقابل نیروی دفاعی ما (صحیح است) اصولاً روحیه ملیمان تغییر کرده بسیاری از این یادداشتها است که من نمی‌خوانم تا بیشتر وقت عزیز همکاران ارجمند را بگیرم فقط مختصر عرض میکنم وظیفه همه ما ارشاد مردم است بحقایق باید همه‌مان کوشش کنیم که آنچه در این مملکت میگذرد بمردم بگوئیم دستاویز دست دشمنان ملت ندهیم. در اینجا اگر صحبتی میکنیم از روی ایمان و حقیقت بگوئیم اگر اتهامی وارد میکنیم باسم بگوئیم و نگفتن اسم و اتهام وارد کردن نتیجه‌اش ایجاد بدبینی بین ملت است و نه تنها ثواب نیست بلکه گناه است (احسن است - احسن است). (فرهادپور - شمالیست را بخوانید) (عباس میرزائی - اگر لیست را میخوانند در حزب شما تصفیه میشد).

رئیس - خانم جهانبانی. پنج‌شش دقیقه وقت هست بفرمائید.

بانو جهانبانی - با اجازه مقام معظم ریاست مجلس

شورای ملی، خانمها و آقایان، بسیار خوشوقتم که امروز در باره وزارت آموزش و پرورش و ترقیات شکرگرف و اقدامات بسیار سودمندی که در این وزارتخانه در مدتی بسیار کوتاه بعمل آمد. است مطالب ارزنده‌ای به استحضار مجلس شورای ملی برسانم. بخاطر خدمت مستمر چندین ساله‌ای که در این وزارتخانه داشته‌ام و تماس دائمی که با معلمان و مربیان و دانش‌آموزان داشته‌ام دارم اظهار نظر نسبت به امر آموزش و پرورش را بوظیفه خود میدانم باید گفته شود امروز بانوی در رأس این وزارتخانه قرار گرفته است که بی‌وسسته با کلیه مسئولان امر بکار پیشرفت طرح و برنامه ریزی و انطباق امور با انقلاب آموزشی اشتغال دارد.

آموزش و پرورش کشور به مناسبت وسعت و جامعیتی که دارد همیشه مورد توجه شاهنشاه آریامهر رهبر خردمند ملت ایران بوده است بارها در بیاناتی که ایراد فرموده‌اند لزوم انقلاب آموزشی را یادآوری فرموده و در این مورد او امر مؤکدی صادر فرموده‌اند و بدون

تردید فرمایشات حکیمانه رهبر عالیقدر ایران در مورد آموزش و پرورش کشور از پخته‌ترین و حکیمانه‌ترین راهنمایی‌هایی است که میتواند هدف و غایت کوششهای دستگاه آموزش و پرورش کشور قرار گیرد. وزارت آموزش و پرورش که در راه انقلاب آموزشی قدمهایی مؤثری برداشته است توانسته است در اجرای منویات ملوکانه توفیق بدست آورد. یکی از مهمترین وظایفی که وزارت آموزش و پرورش در این دوره انقلاب بعهدہ گرفته است و انگذاری فرهنگ بمردم و گریز از تمرکز اداری است و همانطور که همکاران محترم مسوقند در چندی پیش قانون آموزش و پرورش منطقه‌ای به ابتکار وزارت آموزش و پرورش بتصویب مجلسین و توشیح همایونی رسیده است و مقدمات اجرای آن فراهم شده است در تعداد زیادی از شهرستانها و مرکز در سال تحصیلی آینده پیاده خواهد شد. بدون شك با اجرای قانون آموزش و پرورش منطقه‌ای بسیاری از مسائل و مشکلات آموزش و پرورش کشور بصورت بسیار جالبی حل خواهد شد.

مسائلی که امروز بار سنگینی برای دستگاه مرکزی وزارت آموزش و پرورش است در آینده نزدیک تقسیم شده و به عهده مناطق آموزشی کشور محول میشود با حل این مسائل آموزش و پرورش کشور، آموزش در راه صحیح خود بسوی ترقی و تعالی گام بر خواهد داشت و رضایت خاطر خطیر ملوکانه فراهم خواهد شد.

قدمهای دیگری که در این دوره انقلاب برداشته شده و اثر آن قابل توجه است مقدمات تهیه مسکن برای کلیه فرهنگیان کشور است که طرحی که با همکاری بانک رهنی ایران در دست اجرا است در حال حاضر ۵۰۰ دستگاه آپارتمان آماده بهره برداری است که بین واجدین شرایط تقسیم میشود ادامه این طرح مشکل مسکن را برای فرهنگیان کشور حل خواهد کرد. ایجاد دبیرستان های شبانه راه ادامه تحصیل را برای آن عده از کسانی که بعلل وجهات مختلف قادر بادامه تحصیل در دبیرستان های روزانه نیستند باز کرده و این از گامهای مؤثر در توسعه آموزش و پرورش است.

کمبود معلم یکی از مشکلات اساسی آموزش و پرورش کشور بود که در حال حاضر بانوسعه آموزشگاه های تربیت معلم و استخدام آموزگاران سپاهی زنان و مردان میتوان امیدوار بود که در آتیه بسیار نزدیکتر کمبود معلم حل شده و در این زمینه مشکلی وجود نداشته باشد. یکی دیگر از اقدامات مفید وزارت آموزش و پرورش ایجاد دوره راهنمایی و تأسیس دانشسرا برای تربیت معلمین دوره راهنمایی است که در نظام جدید آموزش و پرورش مرحله دوم تعلیمات عمومی خواهد بود تردید نیست که توسعه این دانشسرا برای گسترش فرهنگ مملکت چه تاثیر عظیمی خواهد داشت.

در خردادماه امسال طرح مفیدمهم دیگری انجام شد که عبارت بوده است از سمینار تربیت معلم که با فرمایشات مدیران و حکیمان شهبانوی محبوب ایران افتتاح شد. معلمان و مربیان و کلیه فرهنگیان کشور از فرمایشات پر ارزش شهبانوی ایران کمال تشکر را دارند معظم لها نسبت به پشتیبانی از طبقه معلم و رفاه بهبودوضع این خدمتگزاران و ارتقاء مقام و شخصیت آنها نهایت درجه مرحمت فرمودند و وظیفه خود میدانم از پشت این تریبون مقدس سپاس طبقه معلم را به پیشگاه مبارکشان تقدیم بدارم (احسن) در مدت چند روزی که سمینار تشکیل بود برای انطباق تعلیم و تربیت جدید دنیا با وضع تربیت معلم ایران تصمیمات قابل توجهی گرفته شد و سمینار در پایان بوسیله جناب آقای نخست وزیر و فرمایشات ایشان خاتمه یافت جناب هویدا نخست وزیر محبوب و فعال ما فرمودند تنها سمیناری است که می بینم با قطعنامه خاتمه نمی یابد بلکه با پیشنهادات بسیار ارزنده کمیسیونهای تخصصی تازه شروع بکار میکند پایان سمینار بواسطه اهمیت فوق العاده ای که داشت ابتدای کار و فعالیت و کوشش برای بهره برداری شد و کمیسیونها تا انتهای نتیجه گیری که بسیار سریع خواهد بود بکار خود ادامه دادند. این از مهمترین اقدامات اخیر وزارت آموزش و پرورش بوده است که در مورد فعالیتهای موجود در تربیت معلم دوره تعلیمات عمومی تربیت معلم متوسطه نظری، فنی، حرفه ای، ارزشیابی و تعیین انواع آنها و آموزش ضمن خدمت و ارتقاء معلم و

بررسی مسائل مربوط بانتهخاب و تربیت و نگهداری معلم انجام میگیرد در این زمینه تشکیل همچنین دوره کلاس کار آموزی و سمینار راهنمایان تعلیمات کشور را در تابستان سال جاری می توان از اقدامات مفید شمرد. همکاران محترم اگر ما سکوت میکنیم والان هم جناب آقای دکتر مهنذب فرمودند چرا مطالب را نمیگوئید و متوجه نمیکنید بنده میخواهم بگویم بنظر من اگر ما سکوت میکنیم عقیده مان این است که کلیه مردم ایران از این همه اقدامات مفید مستحضرند ولی مناسفانه اخیراً می بینیم که بعضی از افراد اقلیت استیصا ندارند ولی مهم نیست ما میتوانیم مدتی وقت صرف کنیم و پیشرفتها را به اطلاعشان برسانیم توجه داشته باشید امسال امتحانات در کلیه سطوح آموزش و پرورش چه متفرقه چه دبستان و چه دبیرستان در نهایت نظم و ترتیب بدون کوچکترین ایرادی انجام پذیرفت و وظیفه دارم از پشت این تریبون تشکرات خود و فرهنگیان را بمناسبت موفقیت های بیشمار فرهنگی در مدتی بسیار کوتاه به جناب بانو دکتر فرخ روپارسای وزیر با تدبیر آموزش و پرورش عضو هیئت اجرایی و دفتر سیاسی حزب ایران نوین تبریک گفته و از خداوند می خواهم دولت خدمتگزار جناب آقای هویدا خاصه وزیر دانشمند آموزش و پرورش ما را پیوسته موفق بدارد امیدوارم وزارت آموزش و پرورش در این راه به مشکلی که صادقانه در آن قدم بر میدارد توفیق کامل بدست آورده تا با توسعه آموزش و پرورش رضایت خاطر شاهنشاه آریامهر که ایجاد وضع بهتر برای مردم است بدست آید. در صنعت بدیع نکته ای است که میگویند تجاهل العارف یا رفتن بخواب مانند اصحاب کهف که صدسال بخواب رفتند و وقتی بیدار شدند دیدند دنیا عوض شده و ترقیات عجیبی کرده. حال آنها هم یا بخواب رفته اند یا صاحبانشان و آنهایی که طرف مشورتشان هستند مردمان درستی نیستند و بآنها چیزهایی میگویند که حقیقت ندارد و اینها باید از آنها پرهیز کنند.

۳ - تقدیم یک فقره لایحه بوسیله تیمسار سپهبد کاتوزیان معاون وزارت جنگ

رئیس - وارد دستور میشود تیمسار کاتوزیان فرمایشی دارید بفرمائید.
سپهبد کاتوزیان (معاون وزارت جنگ) - با اجازه

مقام ریاست و نمایندگان محترم اصلاح آئین نامه در مورد آئین نامه سختی فوق العاده نیروی هوایی است که برای رسیدگی در کمیسیون تقدیم مقام ریاست میشود.

رئیس - لایحه بکمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۴ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دارائی راجع به پرداخت کمک کرایه مسکن به وابستگان نظامی ارتش شاهنشاهی در کشورهای خارج و معاونین آنها و ارسال بمجلس سنا

رئیس - گزارش شور دوم پرداخت کمک کرایه مسکن بوابستگان نظامی ارتش شاهنشاهی در کشورهای خارج و معاونین آنها مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی کمیسیون دارائی در جلسه ۳۱ خردادماه ۱۳۴۹ با حضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۱۱۹۲-۳/۲-۱۳۴۹ راجع به پرداخت کمک کرایه مسکن به وابستگان نظامی ارتش شاهنشاهی در کشورهای خارج و معاونین آنها را که گزارش شور اول آن بشماره ۱۳۱۲ چاپ گردیده برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و با توجه به پیشنهاد رسیده مصوبه شور اول را با مختصر اصلاح تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون مربوط به پرداخت کمک کرایه مسکن به وابستگان نظامی ارتش شاهنشاهی در کشورهای خارج و معاونین آنها

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون به وابستگان نظامی ارتش شاهنشاهی در کشورهای خارج و معاونین آنها بشرح زیر کمک کرایه مسکن پرداخت خواهد شد:

الف - وابسته نظامی ایران در ایالات متحده آمریکا و کشورهای اروپائی ماهانه

۲۵۰۰۰ ریال بیست و پنج هزار ریال

ب - وابسته نظامی ایران در اتحاد جماهیر شوروی و کشورهای آسیائی ماهانه

۱۵۰۰۰ ریال پانزده هزار ریال

پ - معاونین وابستگان نظامی در آمریکا و کشورهای اروپائی

ماهانه ۱۲۵۰۰ ریال دوازده هزار و پانصد ریال

ت - معاونین وابستگان نظامی در شوروی و کشورهای آسیائی ماهانه ۷۵۰۰ ریال هفت هزار و پانصد ریال.

تبصره - در صورتیکه وابستگان نظامی و معاونین آنها از اماکن دولت شاهنشاهی در کشورهای خارج برای سکونت استفاده نمایند از کمک کرایه مسکن موضوع این قانون استفاده نخواهند نمود.

مخبر کمیسیون دارائی - علی اکبر دانشمند

گزارش شور دوم از کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی

کمیسیون نظام در جلسه دوم تیرماه ۱۳۴۹ با حضور تیمسار سپهبد کاتوزیان معاون وزارت جنگ لایحه مربوط به پرداخت کمک کرایه مسکن به وابستگان نظامی ارتش شاهنشاهی در کشورهای خارج و معاونین آنها را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون دارائی را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون نظام - حکیمیان

رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب بمجلس سنا فرستاده میشود.

۵ - طرح و تصویب گزارش يك شورى كميسيون بودجه راجع به افزايش سهميه و سرمايه ايران در صندوق بين المللى و بانك بين المللى ترميم و توسعه و ارسال بمجلس سنا

رئیس - گزارش يك شورى افزايش سهميه و سرمايه ايران در صندوق بين المللى و بانك بين المللى ترميم و توسعه مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون بودجه بمجلس شورای ملی

کمیسیون بودجه در جلسه ۲ تیرماه ۱۳۴۹ با حضور

آقای قوام صدوری معاون وزارت دارائی لایحه شماره ۱۳۴۹/۳/۲۵-۵۰۵۴ دولت راجع به افزایش سهمیه و سرمایه ایران در صندوق بین المللی و بانک بین المللی ترمیم و توسعه را که بشماره ۱۳۱۹ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرارداد و بشرح زیر تصویب کرد . اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

لایحه قانون افزایش سهمیه و سرمایه ایران در صندوق بین المللی و بانک بین المللی ترمیم و توسعه

ماده واحده

الف - دولت مجاز است مقرراتی را که درباره افزایش سهمیه و سرمایه کشور های عضو در صندوق بین المللی پول و بانک بین المللی ترمیم و توسعه از طرف دو مؤسسه مذکور پیشنهاد شده قبول کند و سهمیه ایران در صندوق بین المللی پول را تا ۱۹۲ میلیون دلار و سرمایه ایران در بانک بین المللی ترمیم و توسعه را تا ۱۵۸ میلیون دلار افزایش دهد .

ب - پرداخت آن قسمت از سهمیه و سرمایه اضافه شده که بایدر طبق مقررات دو مؤسسه مزبور صورت گیرد بر طبق قانون اجازه مشارکت دولت ایران در مقررات کنفرانس منعقد در برتن وودز (BERTON WOODS) مربوط به تأسیس صندوق و بانک بین المللی مصوب ۶ دیماه ۱۳۲۴ (اصلاح شده بموجب قانون پذیرفتن تغییرات اساسنامه صندوق بین المللی پول و مشارکت ایران در طرح حق برداشت مخصوص مصوب ۲۶ بهمن ماه ۱۳۴۷) بعمل خواهد آمد .

مخبر کمیسیون بودجه - دکتر بهبهانی
گزارش از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی
کمیسیون امور خارجه در جلسه ۲ تیر ماه ۱۳۴۹ با حضور آقای دکتر یگانه وزیر مشاور و آقای گودرزی معاون وزارت امور خارجه لایحه دولت راجع به افزایش سهمیه و سرمایه ایران در صندوق بین المللی و بانک بین المللی ترمیم و توسعه را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون بودجه را در این مورد تأیید و تصویب نمود .

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .
مخبر کمیسیون امور خارجه - فتح الله مافی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) نسبت به ورود در شور ماده واحده رأی می گیریم خانمها و آقایانیکه موافقتد خواهش می کنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده واحده مطرح است نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقتد خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . لایحه برای اظهار ملاحظات بمجلس سنا فرستاده میشود .

۶ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دادگستری راجع به الحاق دولت شاهنشاهی ایران به کمیته مشورتي حقوقی آسیائی و آفریقائی و ابلاغ بدولت

رئیس - گزارش الحاق دولت شاهنشاهی ایران به کمیته مشورتي حقوقی آسیائی و آفریقائی مطرح است . قرائت میشود . (بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی
کمیسیون دادگستری در جلسه ۳۰ خرداد ماه ۱۳۴۹ با حضور آقای صدیق احمدی معاون وزارت دادگستری و آقای گودرزی معاون وزارت امور خارجه لایحه شماره ۱۲۴۴ - ۱۳۴۹/۱/۳۰ دولت راجع به الحاق دولت شاهنشاهی ایران به کمیته مشورتي حقوقی آسیائی و آفریقائی را که گزارش شور اول آن بشماره ۱۳۱۱ چاپ شده است برای شور دوم مطرح کرد و بشرح زیر بتصویب رسانید . اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

قانون الحاق دولت شاهنشاهی ایران به کمیته مشورتي حقوقی آسیائی و آفریقائی
ماده واحده - بدولت اجازه داده میشود بکمیته مشورتي حقوقی آسیائی و آفریقائی که بمنظور تسهیل و تسریع در تبادل نظر و اطلاعات در مسائل حقوقی که بین کشورهای آسیائی و آفریقائی تشکیل شده ملحق گردد . و حق عضویت سالانه خود را بکمیته مذکور از سال

۱۳۴۸ بعد از محل اعتبار منظور در بودجه کل کشور بپردازد .

مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر وفا
گزارش شور دوم از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه دوم تیر ماه ۱۳۴۹ با حضور آقای گودرزی معاون وزارت امور خارجه لایحه دولت راجع به الحاق دولت شاهنشاهی ایران به کمیته مشورتي حقوقی آسیائی و آفریقائی را که گزارش شور اول آن بشماره ۱۳۱۱ چاپ شده است برای شور دوم مطرح و مصوبه کمیسیون دادگستری را در این مورد تأیید و تصویب کرد .

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

مخبر کمیسیون امور خارجه - مافی
رئیس - ماده واحده مطرح است . نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقتد خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . لایحه برای تصویب به مجلس سنا فرستاده میشود .

۷ - طرح گزارش شور اول کمیسیون دارائی راجع به جمع آوری و فروش کالای ممنوع و غیر مجاز

رئیس - گزارش شور اول جمع آوری و فروش کالای ممنوع و غیر مجاز مطرح است . قرائت میشود . (بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی
کمیسیون دارائی در جلسه ۳ تیر ماه ۱۳۴۹ با حضور آقای قوام صدوری معاون وزارت دارائی لایحه شماره ۲۶۵۴۰ - ۱۳۴۸/۸/۲۱ راجع به اصلاح ماده ۲ قانون فروش اجناس ممنوعه مصوب ۱۶ شهریور ماه ۱۳۱۴ را که بشماره ۶۰۰۴ چاپ گردیده مورد رسیدگی قرارداد و با اصلاحاتی بشرح زیر تصویب کرد . اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

لایحه قانون راجع به جمع آوری و فروش کالای ممنوع و غیر مجاز

ماده ۱ - بمنظور حمایت از تولیدات و صنایع داخلی اداره کل گمرک میتواند فروش کالایی را که در موقع تریخیص از گمرک مجاز بوده و بعداً طبق قانون بمقررات مربوط بواردات سالانه ممنوع یا غیر مجاز شده یا بشود و از تاریخ تریخیص آن کالا از گمرک در مورد مواد خوراکی بیش از ششماه و در مورد کالای دیگر بیش از دو سال گذشته باشد منحصر بفروشگاههای دولتی یا فروشگاههای نماینده که تحت نظارت و بازرسی گمرک باشد .

فهرست این قبیل کالا با توجه بلزوم حمایت از صنایع و محصولات داخلی در هر مورد توسط کمیسیون مرکب از نمایندگان وزارت اقتصاد - وزارت دارائی - اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و اداره کل گمرک که در وزارت اقتصاد تشکیل خواهد شد تهیه و پس از تصویب وزرای دارائی و اقتصاد توسط اداره کل گمرک به اطلاع عامه خواهد رسید .

تبصره - اداره کل گمرک فهرست کالای فوق زائسه بوقت هر نوبت بفاصله ده روز توسط رادیو و یکی از روزنامه های کثیر الانتشار مرکز به اطلاع عموم رسانیده و ضمن آن مهلتی را که مناسب برای فروش آنها تشخیص دهد تعیین و بدارندگان کالای مزبور متذکر خواهد شد که آنها را ظرف مهلت مقرر بمرکز فروش مذکور در این ماده تحویل نمایند .

ماده ۲ - در صورتیکه پس از انقضای مهلت مقرر در آگهی کالای مشمول مقررات فوق بمنظور فروش یا کسب هر جا که یافت شود اداره کل گمرک با آن طبق مقررات مربوط بضبط منظم کالا عمل خواهد نمود .

ماده ۳ - فروش کالای غیر مجازی که تحت عنوان هدیه و سوغات و یا همراه مسافر وارد شده یا بشود چنانچه نو و غیر مستعمل باشد مشمول مهلتهای مقرر در ماده ۱ این قانون نبوده و فقط با اجازه اداره کل گمرک در فروشگاههای دولتی مجاز خواهد بود . در صورتیکه این قبیل اجناس در غیر از فروشگاههای دولتی و بدون اجازه اداره کل گمرک بهر عنوان بمعرض فروش گذارده شود در صورت کشف مشمول مقررات قانون مجازات مرتکبین قاچاق خواهد بود .

ماده ۴۵۵ - اداره کل گمرک مکلف است کالائی را که طبق مقررات این قانون بفروشگاههای دولتی تحویل می شود براساس قیمت آن در موقع تحویل که توسط کمیسیونی مرکب از نمایندگان وزارت اقتصاد - اطاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران (در صورت نبودن اطاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران نماینده انجمن شهر یا یکی از معتمدین محل با انتخاب فرماندار یا بخشدار) و اداره کل گمرک تعیین خواهد شد بفروش رسانیده و حاصل فروش را پس از وضع پنج درصد کارمزد فروش بصاحبان آن پرداخت نماید. اداره کل گمرک مجاز است برای تجدید ارزیابی کالائی که بشرح فوق قیمت آن تعیین گردیده و ظرف ۶ ماه از تاریخ از ارزیابی بعلت نامتناسب بودن قیمت بفروش نرسیده طبق مقررات این ماده اقدام نماید.

تبصره ۱ - اداره کل گمرک در قبال صاحبان کالا امین محسوب میشود.

تبصره ۲ - از تاریخ تصویب این قانون در مورد قیمت گذاری کالائیکه طبق مقررات مربوطه باید توسط اداره کل گمرک در فروشگاههای دولتی بفروش برسد مطابق این ماده عمل خواهد شد.

ماده ۵۵ - قانون راجع بفروش اجناس ممنوعه مصوب ۱۳۱۴/۶/۱۶ از تاریخ تصویب این قانون لغو و در مورد کالائی که اداره کل گمرک در اجرای قانون مزبور تا تاریخ اجرای این قانون کشف و ضبط نموده و در صورتیکه موضوع طبق قانون کیفر مرتکبین قاچاق قطعیت نیافته باشد طبق مقررات این قانون عمل خواهد شد.

ماده ۶۵ - وزارت دارائی و وزارت اقتصاد مأمور اجرای این قانون خواهند بود.

رئیس کمیسیون دارائی - کریم اهری
رئیس - کلیات لایحه مطرح است. نظری نیست؟
(اظهاری نشد) نسبت به ورود در شور مواد رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده اول مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۵۵ - بمنظور حمایت از تولیدات و صنایع داخلی اداره کل گمرک میتواند فروش کالائی را که در موقع ترخیص

از گمرک مجاز بوده و بعداً طبق قانون یا مقررات مربوط بواردات سالانه ممنوع یا بغیر مجاز شده یا بشود از تاریخ ترخیص آن کالا از گمرک در مورد مواد خوراکی بیش از ششماه و در مورد کالای دیگر بیش از دوسال گذشته باشد منحصر بفروشگاههای دولتی یا فروشگاههایی نماید که تحت نظارت و بازرسی گمرک باشد.
فهرست این قبیل کالا بنا توجه بلزوم حمایت از صنایع و محصولات داخلی در هر مورد توسط کمیسیونی مرکب از نمایندگان وزارت اقتصاد - وزارت دارائی - اطاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و اداره کل گمرک که در وزارت اقتصاد تشکیل خواهد شد تهیه و پس از تصویب وزرای دارائی و اقتصاد توسط اداره کل گمرک به اطلاع عامه خواهد رسید.

تبصره - اداره کل گمرک فهرست کالای فوق را سه نوبت هر نوبت بفاصله ده روز توسط رادیو و یکی از روزنامههای کثیرالانتشار مرکز به اطلاع عموم رسانیده و ضمن آن مهلتی را که مناسب برای فروش آنها تشخیص دهد تعیین و بدارندگان کالای مزبور متذکر خواهد شد که آنها را ظرف مهلت مقرر بمرکز فروش مذکور در این ماده تحویل نمایند.

رئیس - در ماده اول نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادهای رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً در مورد لایحه راجع بجمع آوری و فروش کالای ممنوع و غیر مجاز پیشنهاد مینمایم در قسمت اخیر ماده یک پس از جمله محصولات داخلی جمله زیر « و با در نظر گرفتن مقررات مربوط بواردات سالانه » اضافه شود.

باتقدیم احترام - حسن صائبی

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی

متنی است مقرر فرمایند این تبصره بماده ۱ اضافه شود.

تبصره - در مورد مواد غذایی تحویل آن بفروشگاهها پس از کنترل اداره نظارت بر مواد غذایی وزارت بهداشتی باشد. باتقدیم احترام - مخیر فرهمند

دکتر متین - در سطر سوم ماده اول سالانه نوشته شده «سالیانه» صحیح است.

رئیس - ماده دوم مطرح است. قرائت میشود.
(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲ - در صورتیکه پس از انقضای مهلت مقرر در آگهی کالای مشمول مقررات فوق بمنظور فروش یا کسب هر جا که یافت شود اداره کل گمرک با آن طبق مقررات مربوط بضبط منظم کالا عمل خواهد نمود.

رئیس - در ماده دوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میکنم ماده ۲ با حذف «ماده ۲» و اصلاح زیر ذیل تبصره ماده ۱ نوشته شود:

در صورتیکه پس از انقضای مهلت مقرر در آگهی مذکور کالای مشمول مقررات فوق بمنظور فروش یا کسب یافت شده یا عرضه شود اداره کل گمرک با آن طبق مقررات مربوط بضبط منظم کالا عمل خواهد کرد.

دکتر اسفندیاری

رئیس - ماده سوم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳ - فروش کالای غیر مجازی که تحت عنوان هدیه و سوغات و یا همراه مسافر وارد شده یا بشود چنانچه نو و غیر مستعمل باشد مشمول مهلتهای مقرر در ماده ۱ این قانون نبوده و فقط با اجازه اداره کل گمرک در فروشگاههای دولتی مجاز خواهد بود. در صورتیکه این قبیل اجناس در غیر از فروشگاههای دولتی و بدون اجازه اداره کل گمرک بهر عنوان بمعرض فروش گذارده شود در صورت کشف مشمول مقررات قانون مجازات مرتکبین قاچاق خواهد بود.

رئیس - در ماده سوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده چهارم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - اداره کل گمرک مکلف است کالائی را که طبق مقررات این قانون بفروشگاههای دولتی تحویل میشود بر اساس قیمت آن در موقع تحویل که توسط کمیسیونی

مرکب از نمایندگان وزارت اقتصاد - اطاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران (در صورت نبودن اطاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران نماینده انجمن شهر یا یکی از معتمدین محل به انتخاب فرماندار یا بخشدار) و اداره کل گمرک تعیین خواهد شد بفروش رسانیده و حاصل فروش را پس از وضع پنج درصد کارمزد فروش بصاحبان آن پرداخت نماید. اداره کل گمرک مجاز است برای تجدید ارزیابی کالائی که بشرح فوق قیمت آن تعیین گردیده و ظرف ۶ ماه از تاریخ از ارزیابی بعلت نامتناسب بودن قیمت بفروش نرسیده طبق مقررات این ماده اقدام نماید.

تبصره ۱ - اداره کل گمرک در قبال صاحبان کالا امین محسوب میشود.

تبصره ۲ - از تاریخ تصویب این قانون در مورد قیمت گذاری کالائیکه طبق مقررات مربوطه باید توسط اداره کل گمرک در فروشگاههای دولتی بفروش برسد مطابق این ماده عمل خواهد شد.

رئیس - در ماده چهارم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده پنجم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۵۵ - قانون راجع بفروش اجناس ممنوعه مصوب ۱۳۱۴/۶/۱۶ از تاریخ تصویب این قانون لغو و در مورد کالائیکه اداره کل گمرک در اجرای قانون مزبور تا تاریخ اجرای این قانون کشف و ضبط نموده و در صورتیکه موضوع طبق قانون کیفر مرتکبین قاچاق قطعیت نیافته باشد طبق مقررات این قانون عمل خواهد شد.

رئیس - در ماده پنجم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۶ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۶۵ - وزارت دارائی و وزارت اقتصاد مأمور اجرای این قانون خواهند بود.

رئیس - در ماده ۶ نظری نیست؟ آقای دکتر متین بفرمائید.

دکتر متین - همکاران محترم اطلاع دارند این لایحه ای که امروز در اینجا مطرح است و انشاء الله بتصویب خواهد رسید یکی از اقدامات اساسی دولت دولت خدمتگزار هویدا و توجه خاص وزارت دارائی

وسازمان بسیار وسیع و منظم گمرک مملکت است این قانون در سال ۱۳۱۴ بتصویب رسید در این قانون يك ماده‌ای بود که تقریباً بنظر جناب وزیر دارائی و اولیای مملکت وسازمان گمرک ظالمانه بود و این لایحه‌ای که امروز تهیه شده واقعاً در جهت جلب خدمتگزاری بیشتر تجار واردکننده و اصناف و آنهاست که همیشه سرباز فداکار پادشاه مملکت و ملت ایران بوده‌اند ...

رئیس - آقای دکتر مین مطالبی که میفرمائید راجع بماده ۶ است!

دکتر مین - نخیر. اجازه بفرمائید مقدمتاً باختصار عرایضی دارم عرض کنم بعد در ماده ۶ هم توضیحی که دارم عرض می‌کنم.

رئیس - کلیات مطرح نیست شور اول کلیات آخر ندارد.

دکتر مین - بهر حال چون شور اول است مطالبی که می‌خواهم عرض کنم درباره اهمیت این لایحه در جلسه بعد عرض خواهم کرد در ماده ۲ و ۴ هم مطالبی داشتم ولی آقایان منشی‌ها بموقع توجه نداشتند و اسم بنده را یادداشت نفرمودند بنده خیال کردم می‌شود در کلیات آخر صحبت کرد.

رئیس - آقای دکتر مین حتی از شما ضایع نمیشود پیشنهاد خودتان را مرقوم و مرحت بفرمائید مطالبتان را هم در کمیسیون بفرمائید لایحه و پیشنهادها برای شور دوم به کمیسیون‌های مربوط فرستاده میشود.

دکتر اسفندیاری - دستور بفرمائید در کمیسیون اقتصاد هم مطرح بشود.

رئیس - بسیار خوب. لایحه به کمیسیون اقتصاد هم ارجاع خواهد شد.

۸- تصویب صورت جلسه

رئیس - راجع به صورت جلسه دفعه گذشته نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه تصویب میشود.

۹- اعلام وصول و قرائت نامه های مربوط بدولایحه قانونی از مجلس سنا

رئیس - لواجیحی از مجلس سنا رسیده است برای اطلاع مجلس قرائت می‌شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی -

عطف بنامه شماره ۵۴۱/۲۹۷۳۱ ل ق مورخ ۱۳۴۹/۲/۱۹ آن مجلس محترم گزارش کمیسیون شماره ۷ (علوم و آموزش عالی) در قبال لایحه شماره ۵۱۳۸۰ مورخ ۱۳۴۸/۱۲/۲۴ دولت راجع به تعیین ارزش تحصیلی فارغ التحصیلان مدرسه عالی سپهسالار در جلسه فوق العاده روز دوشنبه ۸ تیرماه ۱۳۴۹ مطرح و مورد شور واقع شد. بدو برای آن فوریت پیشنهاد گردید که ابتدا فوریت و سپس لایحه مورب بتصویب مجلس سنا رسید.

اینک لایحه قانون مزبور که اصلاح شده است جهت تصویب مجدد آن مجلس محترم بضمیمه ایضاد میگردد.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی
رئیس - اصلاحات مجلس سنا به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

ریاست محترم مجلس شورای ملی

عطف بنامه شماره ۵۱۳/۲۸۶۸۹ ل ق مورخ ۱۳۴۹/۳/۲۴ آن مجلس محترم گزارش کمیسیون شماره ۴ (دارائی) در قبال لایحه شماره ۴۱۲۱۴ مورخ ۱۳۴۸/۱۱/۱۳ دولت راجع به توسعه شبکه های تلویزیونی در شهرستانها در جلسه فوق العاده روز دوشنبه ۸ تیرماه ۱۳۴۹ مطرح و مورد شور واقع و بتصویب مجلس سنا رسید.

اینک لایحه قانون فوق جهت اخذ رأی نهائی بضمیمه ایضاد میگردد.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی
رئیس - اخذ رأی نسبت باین لایحه در جلسه بعد بعمل میآید.

۱۰- اعلام وصول و قرائت دو نامه رسیده از دولت در اجرای قانون نحوه خرید ماشین آلات
رئیس - نامه هائی از دولت رسیده است برای اطلاع مجلس قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ساحت مقدس مجلس شورای ملی

با رعایت ماده ششم قانون برنامه عمرانی چهارم

کشور مصوب ۲۷ اسفند ماه ۱۳۴۶ و ماده واحده «قانون نحوه خرید ماشین آلات و سایر لوازم برای اجرای طرحهای مصوب برنامه های عمرانی کشور» مصوب ۲۴ خرداد ماه ۱۳۴۵ موافقت نامه اعتباری بمنظور تأمین نود درصد هزینه ارزی خرید ۹۸۴ دستگاه قلاب خودکار و جعبه فتر مورد نیاز راه آهن دولتی ایران که جمع کل هزینه ارزی آن بالغ بر پانصد و بیست و هشت هزار و چهارصد و هشت (۵۲۸۴۰۸) دلار آمریکا است با شرکت استیت تریدینگ هندوستان در تاریخ ۲۰ خرداد ماه ۱۳۴۹ منعقد گردیده است. اعتبار مذکور در ۱۶ قسط مساوی شش ماهه بصورت سفته باز پرداخت میگردد و به مانده اقساط باز پرداخت نشده بهره ای از قرار پنج درصد (۵٪) در سال تعلق خواهد گرفت و سر رسید اولین قسط ۲۴ ماه پس از تاریخ حمل آخرین محموله میباشد.

این گزارش در اجرای تبصره (۲) ماده واحده فوق تقدیم میگردد.

امیر عباس هویدا

ساحت مقدس مجلس شورای ملی

عطف بماده ششم قانون برنامه عمرانی چهارم کشور مصوب ۲۷ اسفند ماه ۱۳۴۶ و با رعایت ماده واحده «قانون نحوه خرید ماشین آلات و سایر لوازم برای اجرای طرحهای مصوب برنامه های عمرانی کشور» مصوب ۲۴ خرداد ماه ۱۳۴۵ الحاقیه مربوط به موافقت نامه مورخ ۲۴ ژوئن ۱۹۶۹ بمنظور تأمین هزینه ارزی خرید ۱۵ هزار تن پایه های فولادی گالوانیزه به مبلغ ۲۹۳۷۰۰۰ دلار آمریکا با شرکت کمپانی اینجینیئرینگ هندوستان در تاریخ ۱۰ ژوئن ۱۹۷۰ به امضاء رسیده است. کلیه شرایط و مفاد مندرج در موافقت نامه ۲۴ ژوئن ۱۹۶۹ در مورد الحاقیه مزبور نیز قابل اجرا است.

این گزارش در اجرای تبصره ۲ ماده واحده فوق تقدیم میگردد.

امیر عباس هویدا

۱۱- بیانات بعد از دستور آقایان: دکتر اسفندیاری

مهندس اسدی سمیع

رئیس - آقای دکتر اسفندیاری بعنوان بعد از دستور صحبت می‌کنند بفرمائید.

دکتر اسفندیاری - به عقیده شخص بنده همیشه باید

بطور کلی انتقاد هم سازنده باشد و هم منطقی و اصولی و هم مستدل و ارائه طریق به طرف بکنند یعنی هم در عین اینکه جای بحث را باز گذاشته که در مورد انتقاد طرفین به بحث پردازند در عین حال مطابق آنچه که گفتم از لحاظ منطقی و اصول هم رعایت بشود از نظر کلی شخص من آنچه در این جلسه و جلسه گذشته پیش آمد مقداری مشمول مطلبی که از نظر تان گذشت نبود.

مهندس ارفع - از اقلیت شروع شد در تمام مدت ما سکوت کردیم شما از سکوت ما استفاده کردید.

دکتر اسفندیاری - جناب آقای مهندس ارفع عرض کردم از کلیه مطالبی که بحث شده اقلیت و اکثریت را تفکیک نکردم در این موضوع هم از حضور تان استدعا میکنم حرف های ما را بایک ذهن باز بپذیرید یا اقلیت خود خواستم

عرض کنم انتقادهایی در حزب از هم می‌کردند بجا بود یا نبود بنده عرضی ندارم در روز گذشته که لایحه چاپی شماره ۱۳۴۰ یعنی لایحه قانون تمدید مهلت های مقرر در ماده ۴۰ آیین نامه اصلاحات ارضی و ماده سوم راجع به الحاق

هشت ماده به آیین نامه اصلاحات ارضی در مجلس شورای ملی مطرح بود عرایضی کردم که نحوه واگذاری و گرفتن اراضی مشمول این دو ماده را مشمول يك مقررات خاصی دانستم که از نظر خودم نحوه ملی کردن این اراضی را باید

تلقی کنیم در موقعی که لایحه مطرح شد جناب آقای دکتر ولیان دوست ارجمند و دانشمند بنده آمدند پشت تریبون باید بگویم یا بعریض بنده کاملاً توجه نفرمودند یا عریض بنده نارضا بود در فرمایششان اینطور فرمودند که مسأله ملی کردن به نحوی از انحاء ارتباط ملی شدن و ملی کردن بنا

مقرراتی که در قوانین اصلاحات ارضی به تصویب رسیده و همین مجلس به آن رای داده چه بود؟ من تصریح میکنم که ارتباط را متوجه نشدم خودشان اینطور فرمودند عیناً از صورت مجلسی که الان توزیع شده قرائت کردم (مهندس اسدی سمیع - چربطی به اصلاحات ارضی دارد؟) آقای

مهندس اجازه بفرمائید من گوش میکنم فرمایش جنابعالی را و قبول کردم ولی اجازه بفرمائید بنده عرایضم را تصحیح کنم آنچه که خودم گفتم تصحیح کنم (مهندس اسدی سمیع خواستم عرض کنم که قوانین اصلاحات ارضی در هیچ

موردی باملی شدن ارتباط ندارد) فرمایش جنابعالی تا حدی که خودتان استدلال میکنید صحیح است من چیزی را که استدلال میکنم نمیگویم شما بپذیرید لافل بشنوید اینکه بجائی بر نمی خورد بهر صورت در جای دیگر کتّه در همین صورت مجلس هست فرمودند که ما این اراضی را خریدیم و وزارت عین مربوطه واگذار کردیم به زارعینی که روی آن زراعت میکنند منتها ملکی را واگذار کردیم که نسق زراعتی آنها بود بنده معذرت می خواهم آنچه که در ماده ۴۰ و در ماده سوم آن لایحه روز گذشته مطرح بود اصلاحی بیین موضوع ندارد آقای مهندس اسدی سنج استدعا می کنم توجه بفرمائید بنده هر دو ماده را اینجا آورده ام چون در خارج رفتای من به من مراجعه کردند و منی کردن را چسباندند به اصلاحات ارضی و در واقع اصلاحات ارضی را به يك صورتی خواستند به ملی شدن تعبیر کنند در صورتیکه من هیچیک از این نظر هارا نداشتم ماده ۴۰ را برای رفع شبهه و رفع اتهام از خودم میخوانم این دو ماده ای هم که مطرح بود میخوانم و بعد به سایر عرایض ادامه میدهم خواهش میکنم درست توجه بفرمائید جناب آقای مهندس اسدی سنج چون جنابعالی در این قسمت فرمایشی فرمودید ماده ۴۰ می گوید : املاك مسلوب المنفعة و بایره در اختیار مالکین آن گذارده میشود که حداکثر ظرف ۵ سال برای آبادانی آن شخصاً یا بغير نحو که مقتضی بدانند اقدام نمایند چنانچه ظرف مدت فوق مالک یا مالکین به تعهدات خود عمل نکنند ملک ازید آنها خارج و بلاعوض در اختیار دولت قرار گرفته و مشمول مقررات عمران اراضی بایر خواهد شد مقررات عمران اراضی بایر هم طبق آئین نامه ای هست که آئین نامه اجرائی آنرا در تاریخ ۱۶/۱۰/۴۳- هیئت وزیران تصویب کرده است آنچه که من در دو روز گذشته عرض کردم و مطرح کردم اراضی نیست که مشمول مقررات اصلاحات ارضی قرار گرفته باشد در قانون اصلاحات ارضی آمده ولی مشمول قوانین اصلاحات ارضی قرار نگرفته یعنی املاکی که مادر مقررات اصلاحات ارضی قرار دادیم سه نوع بود یکی املاکی که صدر صد خریدیم و در اختیار زارعین گذاشتیم در این بحثی نیست یکی املاکی که مقداری از آن خریده شده که به اختیار زارعین محتاج

نسق گذاشته شده و بقیه آن در بد مالکین سابق طبق قوانین موجود باقیمانده و يك مقدار هم از این اراضی هست که مشمول مقررات اصلاحات ارضی نیست ولی در قانون اصلاحات ارضی برای اینها تعیین تکلیف شده است توجه بفرمائید فرق دارد مشمول مقررات اصلاحات ارضی نیست بنده از نظر حقوقی روی کلمات دقت میکنم بهر صورت آن چیزی که بنده عرض کردم این است که من گفتم این اراضی مشمول قانون اصلاحات ارضی نبوده ولی در قانون اصلاحات ارضی ذکر شده طبق ماده ۴۱ این قانون که میگوید وزارت کشاورزی که البته آنوقت این کار در اختیار وزارت کشاورزی بوده و بعداً تفکیک شده و به اختیار اصلاحات ارضی گذاشته شده و در حال ماده ۴۱ میگوید وزارت کشاورزی مجاز است اراضی بایر دهاتی که بهر جرم مقررات اصلاحات ارضی به دولت منتقل شده بامی شود برای تأسیسات خیریه امور بهداشتی ، فرهنگی و ورزشی . کشاورزی و بنا ایجاد تأسیسات صنعتی به وزارت خانه ها و مؤسسات دولتی و شهرداری که امور مذکور جزء وظایف آنها باشد مجازاً واگذار نماید بنابراین يك مقرراتی از نظر اینها و سایر اراضی بایر و دایر پیش بینی شده و اما ماده سوم قانون راجع بالحق ۸ ماده بقانون اصلاحات ارضی مصوب کمیسیون خاص مشترك مجلسین به بنیم چه میگوید جناب آقای مهندس اسدی سنج درست توجه کنید درست است که در اینجا آمده ولی با آن مقررات کاری ندارد ماده سوم اینطور نوشته شده «مالکین اراضی بایر که مشمول قوانین اصلاحات ارضی نمیشاند» کلمه نمیشاند را توجه کنید خیال میکنم در این ماده روشن است «میوظفند حداکثر ظرف ۵ سال از تاریخ تصویب این قانون برای آبادانی و عمران آن شخصاً یا بهر نحو که مقتضی بدانند اقدام نمایند پس از انقضای مدت آن قسمت از اراضی که بایر مانده بلاعوض بملکیت دولت در بیاید» این آن چیزی است که بنده گفتم بلاعوض یا با عوض بدون قید زمان و تیکه مشمول مقررات اصلاحات ارضی نباشد باید به تملك دولت در بیاید يك نوع ملی کردن است قانون باز میخوانم تا ببینم چه گفته چرا میگیریم از این شخص برای اجرای طرحهای عمرانی میگیریم بیخود نمیگیریم نمیخواهیم درید دولت

بگذاریم باشد طرح دولت بسیار بجا بود پیشنهاد بسیار درست است قانون درست است ولی پیشنهادی که بنده کردم آقایان توجه نکردند حالا اجازه بدهید عرض کنم تشخیص وزارت کشاورزی در مورد عمران و آبادانی این اراضی مشمول این ماده طبق آئین نامه ای است که بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید يك تبصره دارد این ماده در این تبصره گفته اراضی بایری که در تاریخ تصویب این قانون در محدوده شهرها قرار دارد و مشمول مقررات این ماده نخواهند بود یعنی درست توجه نشد اگر آقایان بعرایض آنروز بنده توجه کرده باشند بنده عرض کرده بودم عقیده شخصی خودم اینست که باید اراضی محدوده شهرها هم از نظر من ملی اعلام بشود و از این جهت که تفکیک شده و با اختیار مالکین گذاشته شده بکمقدار کارهای عمران شهری را کنار میگذارد در مورد تأمین آب این اراضی هم من صحبتی کردم و جناب آقای دکتر ولیان توضیح دادند که اراضی این املاک در نظر هست ولی چه ربطی دارد بآب اصولاً کلمه آبادانی از چه میآید از آب میآید یا توجه باینکه از این اراضی بایر یا اراضی مسلوب المنفعة ای که کنار دهاتمان داریم باید از منابع آبهای زیر زمینی که داریم استفاده کنیم باید بطور صحیح مقدار آنها تیکه در روی زمین و زیر زمین داریم در نظر بگیریم بهر صورت چون بعضی از آقایان اعتراض کرده بودند که مشمول هیچ يك از قوانین اصلاحات ارضی نیست من برای اینکه رفع شبهه بکنم که آقایان بمقررات و قوانین اصلاحات ارضی درست توجه کنید چون من مقررات و قوانین اصلاحات ارضی را در هیچ قسمتی نخواسته ام دخالت کنم نه آنچه که مصوب ملی است . و نه آنچه که اینجا گفته شده ولی دو قسمت آمده که در يك قسمت اصلاحات ارضی آنها را تفکیک کرده و در اختیار مالکین گذاشته شده بنده يك پیشنهادی دادم و برای رفع شبهه خواستم این توضیح را داده باشم چون در جلسه گذشته عرایض بنده سوء تعبیر شده بود

رئیس - آقای مهندس اسدی سنج هم بعنوان بعلازه دستور صحبت می کنند بفرمائید

مهندس اسدی سنج - بنده فکر میکنم اشتباهی

برای همکار محترم آقای دکتر اسفندیاری رخ داده که ناشی از عدم اطلاع ایشان از قوانین و مقررات اصلاحات ارضی است (دکتر اسفندیاری بسیار متشکرم) چون جنابعالی سعی فرمودید در آن جلسه و این جلسه ملی کردن را با اصلاحات ارضی و اصلاحات ارضی را بملی کردن بچسبانید که اینها هیچ ارتباطی بهم ندارند فرمودید چون دولت این اراضی بایر را میگیرد و بولی بابت آن بکسی پرداخت نمی کنند این بکنوع ملی کردن است خواستم عرض کنم اینطور نیست و این ناشی از عدم اطلاع جنابعالی از قانون است چون املاکی را که طبق قانون اصلاحات ارضی بدولت واگذار کرده اند گاهی بین این املاک اراضی بایر هم وجود داشت آن مقدار اراضی که دارای زارع صاحب نسق بود و بزارعین تعلق گرفت و آن مقدار که بایر بود دولت پول آنرا بعالق پرداخته بود (دکتر اسفندیاری - بنده اینها را از هم تفکیک کردم) چون در اسنادی که تنظیم میشد می نوشتند که مالک کل مابملک خودش را بازای اینقدر پول واگذار کرد از آن مقدار زمین آن مقدار که دایر بود بزارع صاحب نسق منتقل شد و آن مقدار که بایر ماند دولت در قانون پیشنهاد کرد که این اراضی ۵ سال در اختیار آنان باشد اگر مالک در آنها عمران و آبادی کرد متعلق بخودش باشد و اگر نه بعد از ۵ سال بلاعوض بدولت تعلق بگیرد بلاعوض نه بدون پول چون قبلاً بهای آنرا دولت پرداخت کرده بود (دکتر اسفندیاری - خواهش میکنم اول ماده ۳ را بخوانید) اگر غرض جنابعالی املاک بایر و مسلوب المنفعة خارج از اصلاحات ارضی است اگر جنابعالی که رشته تخصصی تان حقوق است توجه کنید می بیند طبق مواد ۹۰ و ۹۳ قانون مدنی این املاک متعلق بکسی نیست بنابراین اگر دولت این املاک را بگیرد و عمران و آبادی بکند این معنای ملی شدن را نمیدهد بنابراین املاک بایر و مسلوب المنفعة که جزء اصلاحات ارضی نیست چون طبق مواد ۹۰ و ۹۳ متعلق بکسی نیست و دولت میتواند بعنوان يك شخص حقوقی نه بعنوان يك شخص حقیقی هم دست بگذارد همانطوریکه يك شخص می تواند عمران و آبادی بکند دولت هم این کار را بکند و این معنای ملی شدن را نمیدهد در قانون اصلاحات ارضی دولت وجوه

با اجازه خانمها و آقایان جلسه امروز را ختم میکنیم.
تاریخ و دستور جلسه آینده بعداً با اطلاع همکاران محترم
خواهد رسید.

(ساعت ده و بیست دقیقه صبح جلسه ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - **عبدالله ریاضی**

این املاک را قبلاً بمالکین آن پرداخت کرده و در آن
مورد مسئله ملی کردن صادق نیست این را منتهای تذکر
عرض کردم.

۱۲ - ختم جلسه

رئیس - چون فعلاً مطلب دیگری در دستور نداریم